

Zeměpis – výuka v 6. až 9. ročníku základního vzdělávání

Vyučovací předmět „Zeměpis“ (Ze) zařazený do vzdělávacího oboru „Přírodovědné obory“ je na II. stupni vyučován od 6. ročníku do 9. ročníku.

Učitelé používají různých forem práce a organizačních postupů s cílem zaujmout žáka.

Vyučovací předmět „Zeměpis“ (Ze) je na II. stupni vyučován jako samostatný předmět v ročnících:

- 6. ročník ... 2 hod / týden
- 7. ročník ... 2 hod / týden
- 8. ročník ... 1 hod / týden
- 9. ročník ... 2 hod / týden

Učební plán

Ročník	Učivo
6. Planeta Země Výstupy Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy; Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů; Charakterizuje vesmír, postavení Slunce ve vesmíru, práce s pojmy: planetky, družice planet, meteorická tělesa, komety, Galaxie, Mléčná dráha, cizí galaxie Globus a mapy Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; Určuje zeměpisnou polohu na mapách; Vysvětlí délku dnů a nocí na Zemi, vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi; Rozeznává druhy map podle měřítka a obsahu, aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami a atlasy; Dokáže s porozuměním pracovat s pojmy: výškopis, vrstevnice, výšková kóta, nadmořská výška, polohopis, smluvené značky Geografická sféra a její složky Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře; Objasní stavbu zemského tělesa; Pracuje s meteorologickými pojmy; Orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry v geografických šířkových pásmech na Zemi, určí a lokalizuje tato pásma na mapách; Objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce a vlivy člověka na přírodní prostředí	Vesmír Slunce a sluneční soustava Měsíc Tvar a rozměry Země Pohyby Země Glóbus, měřítko globu Určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť Trvání dne a noci, roční období Čas na zeměkouli Mapy, podstata a měřítko map, plány a jejich měřítko, druhy map, zeměpisné atlasy Obsah map, znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách Práce s turistickou mapou, místní krajina Geografická sféra a její složky Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra

7.

Zeměpis světadílů a oceánů

Výstupy

Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů;
Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa;
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení;
Charakterizuje polohu, rozlohu, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v jednotlivých oblastech světa;

Světadíly a oceány

Amerika

Severní Amerika

Jižní Amerika

Atlantský oceán, Severní ledový oceán

Afrika

Asie

Indický oceán a Tichý oceán

Austrálie a Oceánie

Antarktida a Arktida

8.

Zeměpis Evropy, Rusko

Výstupy

Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost povrchu, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, horstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v jednotlivých zemích Evropy;
Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů;
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;
Vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě;
Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Evropa

Oblasti Evropy

Jihozápadní Evropa

Západní Evropa

Severní Evropa

Jihovýchodní Evropa

Východní Evropa

Rusko

Střední Evropa

9. Česká republika na mapě Evropy Výstupy Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště / školy; Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje; Přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům; Orientuje se na nástěnných a na atlasových mapách Evropy a ČR, charakterizuje zeměpisnou polohu a rozlohu ČR v kontextu Evropy, určí sousední státy ČR; Pracuje s obecně zeměpisnou mapou, s mapou půd, s mapou Chráněná území přírody, s mapou Životní prostředí; Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů); Pracuje s mapami Hustota zalidnění a sídla, Přirozený přírůstek obyvatel, Národnostní složení; Seznámí se s národnostním a věkovým složením obyvatel ČR, zná velkoměsta ČR; Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce hospodářství ČR; Pracuje s hospodářskými mapami, mapou zemědělství, doprava a spoje a dalšími Kraje České republiky Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit; Zná osobitosti, zvláštnosti a kulturní zajímavosti jednotlivých krajů; Vymezí místní region Politická mapa současného světa Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje; Vzájemně srovnává státy podle fyzicko-geografických, společenských a hospodářských kritérií;	Česká republika na mapě Evropy Povrch a jeho členění Podnebí Vodstvo Půdy Rostlinstvo a živočišstvo Ochrana přírody Životní prostředí Obyvatelstvo Průmysl Zemědělství Doprava a spoje Služby, rekreace a cestovní ruch Zahraniční obchod Kraje České republiky Můj domov Nové státy na mapě Obyvatelstvo a stát Státy podle rozlohy, podle lidnatosti Obyvatelstvo a stát Státní hranice a typy států podle polohy Administrativní členění státu, státní zřízení a formy vlády Mezinárodní organizace Státy podle hospodářské úrovně
---	---

Rozliší hranice přírodní a umělé, rozliší typy hranic; Zhodnotí význam a úlohu mezinárodních organizací; Dokáže pojmenovat globální problémy lidstva; Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků; Zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi; Rozlišuje lidské rasy a zařazuje hlavní světové a evropské jazyky do jazykových skupin; Seznámí se s nejrozšířenějšími náboženstvími; Vysvětlí pojmy aglomerace, konurbace, urbanizace; Lokalizuje největší světová města; Charakterizuje význam průmyslové výroby; Zařadí jednotlivá odvětví do oblasti těžkého nebo lehkého průmyslu, zná výrobky jednotlivých druhů průmyslu; Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry; Rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny; Rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině; Rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru a využití; Orientuje se v problematice ochrany životního prostředí; Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii; Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě; Zná opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Globální problémy lidstva Obyvatelstvo a sídla Růst počtu obyvatelstva světa a zajištění jeho výživy Stěhování obyvatelstva Změny v zaměstnanosti obyvatelstva Rasy, národy, jazyky, náboženství Lidská sídla Průmysl Zemědělství Lesní a vodní hospodářství Doprava a spoje Služby obyvatelstvu Cestovní ruch Krajinotvorní činitelé Typy krajiny Složky krajiny a životní prostředí Společensko-hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí Ochrana životního prostředí Trvale udržitelný rozvoj Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života